

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 426/2024
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца ДТУ Трговина АНТ ДОО Прибој, чији је пуномоћник Миодраг Нешковић, адвокат у ..., против туженог Аутопревоз Горњи Милановац АД Горњи Милановац, чији је пуномоћник Зоран Петровић, адвокат у ..., ради дуга, вредност предмета спора 27.370.576,08 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 8499/22 од 27.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 8499/22 од 27.12.2023. године.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Чачку П 405/21 од 23.09.2022. године, у ставу I изреке, решење о извршењу истог суда ИИв 244/21 од 23.06.2021. године укинато је у целини у обавезујућем делу. У ставу II изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му по основу дуга исплати износ од 27.370.576,08 динара са законском затезном каматом почев од 12.06.2021. године па до исплате, као неоснован. Ставом III изреке, обавезан је тужилац да туженом исплати трошкове поступка у износу од 704.475,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 8499/22 од 27.12.2023. године, у ставу I изреке, одбијена је жалба тужиоца као неоснована, па је потврђена првостепена пресуда, а ставом II изреке, одбијен је као неосновани захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију побијајући исту у целости због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка и захтевао трошкове ревизијског поступка.

-2-

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, нити је пресуда захваћена битном повредом из члана 374. став. 1. Закона о парничном поступку, с обзиром да се у ревизији само паушално указује на повреду, без навођења конкретне одредбе која би била предмет повреде од стране другостепеног суда.

Предмет тужбеног захтева је новчано потраживање тужиоца у износу од 27.370.576,08 динара са законском затезном каматом, на основу менице.

Према утврђеном чињеничном стању од стране првостепеног суда, тужилац и тужени су били у међусобном пословном односу купопродаје поводом испоруке горива од стране тужиоца туженом. Пословни однос, односно испорука је трајала до 01.09.2013. године, што је констатовано у члану 1. Уговора о начину и роковима измирења потраживања од 01.05.2015. године, а наведеним Уговором је сагласно утврђена и висина потраживања тужиоца, као и паушално утврђени износ по основу накнаде штете у доцњи у плаћању. Потраживање тужиоца је обезбеђено са 8 бланко сопствених меница са клаузулом без протеста, с тим што је овај поступак покренут на основу менице као веродостојне исправе, серијског броја ... са датумом издавања 04.02.2014. године и датумом доспелости 11.06.2021. године, на износ од 27.360.576,08 динара. Пре Уговора о начину и роковима измирења потраживања, странке су закључиле и вансудско поравнање дана 18.09.2013. године, као и два Анекса истог од 30.01.2014. године и 30.07.2014. године. Странке нису сачињавале нове међусобне уговоре, поравнања или споразуме након 01.05.2015. године. Утврђено је да је предвиђена доспелост обавезе туженог према тужиоцу по Уговору дана 31.12.2015. године. Тужени је плаћања вршио и после тог датума, закључно са 10.11.2017. године, што је утврђено из динамике приказане у основном налазу вештака Милана Новаковића, и то на два начина (по основу Уговора о приступању дуга и реализацијом менице у корист тужиоца), а што је приказано и у првој допуни налаза истог вештака. Из обе наведене табеле је утврђено да је последња уплата туженог по предмету спора извршена дана 10.11.2017. године, што странке у току поступка нису оспоравале. Првостепени суд је утврдио да су странке у спору поводом пословног односа који је предмет овог спора, водиле парнични поступак пред Привредним судом у Ужицу у предмету П 187/19, са тужбеним захтевом ради утврђења ништавости, с тим што је овде тужени био у улози тужиоца, а овде тужилац у улози туженог. Поступак је трајао све до доношења другостепене пресуде Привредног апелационог суда Пж 1741/20 од 10.12.2020. године, којом је потврђена пресуда Привредног суда у Ужицу П 187/19 од 19.02.2020. године у ставу I и II изреке, док је преиначено решење о трошковима. Тужбени захтев тужиоца, овде туженог, се односио на утврђење ништавости делова вансудског поравнања закљученог између парничних странака дана 18.09.2013. године и Анекса I од 30.01.2014. године. Међу странкама је била спорна застарелост потраживања.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд оцењујући преваходно приговор застарелости потраживања истакнут од стране туженог,

закључио је да је исти основан, јер је доспелост потраживања тужиоца према туженом по одредби члана 2. став 1. Уговора о начину и роковима измирења потраживања, предвиђена накасније до дана 31.12.2015. године, те да је задњом уплатом туженог од дана 10.11.2017. године дошло до прекида тока застрелости у смислу члана 387. Закона о облигационим односима, али како је тужба поднета 14.06.2021. године, првостепени суд је нашао да је потраживање у целости застарело применом члана 374. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд у целости је сагласан са одлуком првостепеног суда, уз прихватање свих разлога које је дао првостепени суд.

Врховни суд закључује да је ревизија тужиоца неоснована.

Наиме, судови су након спроведеног доказног поступка утврдили све чињенице од значаја за решавање спорног правног питања, бавећи се превасходно питањем застарелости утуженог потраживања. С тим у вези Врховни суд налази да су правилно нижестепени судови нашли да је с обзиром на последњу уплату туженог од дана 10.11.2017. године дошло до прекида застарелости у смислу члана 387. Закона о облигационим односима, али како је сама тужба у овој парници поднета 16.06.2021. године, то је потраживање тужиоца у целости застарело.

Правилно су нижестепени судови нашли да се у конкретном случају има применити одредба члана 374. Закона о облигационим односима, па неосновано ревидент указује да је било места примени одредбе члана 371. Закона о облигационим односима. Ово имајући у виду да се у конкретном случају ради о потраживању на име купопродајне цене за испоруку горива између правних лица односно реч је о међусобном потраживању правних лица из Уговора о промету робе и услуга, за која потраживања Закон прописује рок од три године. Природа потраживања остаје иста (потраживање по основу промета робе и услуга између правних лица) и када се сагледа целокупан пословни однос између парничних странака укључујући и Поравнање од 18.09.2013. године. Нити су основани наводи ревидента да се има применити рок застарелости из Закона о меници, ово из разлога што је меница дата само као средство обезбеђења предметног потраживања, а то што је поступак започет подношењем предлога за извршење на основу веродостојне исправе (менице) не утиче на примену одредби о застарелости потраживања нити мења природу самог потраживања.

Неосновани су наводи ревидента којим указује да се застарелост може прекинути и радњом дужника, а не само подизањем тужбе од стране повериоца односно којим указује да су судови погрешно применили одредбу члана 388. Закона о облигационим односима. Ово из разлога што према одредби члана 388. Закона о облигационим односима застаревање се прекида подизањем тужбе и сваком другом повериоцевом радњом предузетом против дужника пред судом или другим надлежним органом, у циљу утврђивања обезбеђења или остварења потраживања, док дужник може прекинути застаревање само у случају предузимања радњи прописаних одредбом члана 387. Закона о облигационим односима. Из напред цитиране законске одредбе члана 388. Закона о облигационим односима, произилази да се прекид застаревања може учинити само радњама повериоца односно уколико је поверилац тај који је предузимао радње у циљу наплате свог потраживања. То је и смисао постојања

-4-

института застарелости, да се обезбеди дужник од временски претеране неактивности тужиоца у погледу наплате потраживања.

Наводима ревизије понављају се наводи истицани у жалби, на које је другостепени суд одговорио, па се тужилац у смислу одредбе члана 414. став 2. Закона о парничном поступку упућују на образложење дато у другостепеној одлуци, без потребе за детаљнијим образлагањем.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка имајући у виду да није успео у поступку по ревизији и одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић